

Läsförståelse

Tid: 60 minuter
Inga hjälpmedel

Namn:

Födelsedatum:

Testdatum:

Maxpoäng: 35

Del 1 - Insändare

Läs insändarna och svara på frågorna genom att kryssa för rätt eller fel vid påståendena under varje insändare.

Insändare 1

Klimatförändringar och individuella åtgärder!

Klimatförändringar är en av de största utmaningarna vår värld står inför. Det är lätt att känna sig maktlös inför ett så stort problem, men jag tror att varje individ kan göra en skillnad genom små förändringar i sin vardag.

Till exempel kan vi minska vår energiförbrukning genom att släcka lampor när de inte används och välja energisnåla apparater. Vi kan också minska vårt avfall genom att återvinna och kompostera samt undvika engångsplast.

Att välja att äta mindre kött och mer växtbaserad kost är ett annat effektivt sätt att minska vår klimatpåverkan. Köttproduktion står för en betydande del av växthusgasutsläppen och genom att minska vår köttkonsumtion kan vi göra en stor skillnad.

Jag uppmanar alla att fundera på hur de kan bidra till att minska klimatförändringarna. Tillsammans kan vi skapa en hållbar framtid för kommande generationer.

Elisabeth

Fråga	Rätt	Fel
1. Elisabeth tror att individuella åtgärder kan påverka klimatförändringarna.	☐	☐
2. Elisabeth menar att det är oviktigt för klimatet att minska köttkonsumtionen.	☐	☐

Insändare 2

Teknologi och mänskliga relationer!

Teknologi har förändrat våra liv på många sätt, men jag tror att det också har haft en negativ inverkan på våra mänskliga relationer. Vi spenderar alltmer tid framför skärmar och mindre tid på att interagera med varandra ansikte mot ansikte.

Många unga människor föredrar att kommunicera via sociala medier i stället för att träffas i verkligheten. Detta kan leda till att de saknar viktiga sociala färdigheter och känner sig isolerade trots att de har många "vänner" online.

Jag tycker att det är viktigt att vi hittar en balans mellan att använda teknologi och att värna om våra personliga relationer. Vi borde uppmuntra våra barn att umgås mer med sina vänner utanför nätet och att delta i aktiviteter som inte involverar skärmar.

Vi måste också vara förebilder genom att själva begränsa vår skärmtid och prioritera tid med våra nära och kära. Teknologi är här för att stanna, men det är upp till oss att använda den på ett sätt som inte skadar våra relationer.

Anders

Fråga	Rätt	Fel
3. Anders tror att teknologi enbart har positiva effekter på våra relationer.	☐	☐
4. Anders föreslår att vi bör hitta en balans mellan teknologi och personliga relationer.	☐	☐

Insändare 3

Arbetslivet efter pandemin!

Pandemin har på många sätt förändrat vårt arbetsliv. Distansarbete blev plötsligt normen och många företag upptäckte fördelarna med att låta sina anställda arbeta hemifrån. Men nu, när pandemin börjar ebba ut, står vi inför frågan om hur framtidens arbetsliv ska se ut.

Jag tror att vi behöver en flexibel modell som kombinerar det bästa av två världar. Att arbeta hemifrån erbjuder många fördelar, som minskad pendlings tid och bättre balans mellan arbete och privatliv. Samtidigt är det viktigt med social interaktion och att kunna samarbeta effektivt, vilket ofta sker bäst på en fysisk arbetsplats.

Företag bör överväga att erbjuda sina anställda möjligheten att arbeta både på kontoret och hemifrån. Detta skulle inte bara öka trivseln bland medarbetarna utan också kunna leda till högre produktivitet och mindre stress.

Vi måste också tänka på de tekniska lösningar som behövs för att stödja denna hybridmodell. Investeringar i digital infrastruktur och utbildning i digitala verktyg är avgörande för att säkerställa att alla kan arbeta effektivt, oavsett var de befinner sig.

Maria

Fråga	Rätt	Fel
5. Maria tror att framtidens arbetsliv endast bör vara helt på kontoret.	☐	☐
6. Maria förespråkar en flexibel arbetsmodell.	☐	☐
7. Maria anser att tekniska lösningar är avgörande för hybridmodellen.	☐	☐

Insändare 4

Betydelsen av kultur i skolan!

Kultur är en central del av vår identitet och samhälle, men skolorna verkar ofta prioritera andra ämnen framför kulturundervisning. För att våra barn ska bli ~~fullständigt~~ bildade individer, och för att de ska kunna förstå och värdera vår gemensamma historia och arv, måste vi ge mer utrymme åt konst, musik, litteratur och teater i skolorna.

Forskning visar att elever som deltar i kulturella aktiviteter inte bara utvecklar bättre sociala färdigheter utan också presterar bättre akademiskt. Kultur främjar kreativitet och kritiskt tänkande, och dessa färdigheter är avgörande i dagens globala samhälle. Samarbete mellan skolor och lokala kulturinstitutioner kan ge eleverna en rikare och mer varierad utbildning. Genom att till exempel delta i teaterföreställningar eller konstutställningar får eleverna möjlighet att utveckla sina egna uttryck och förstå olika perspektiv.

Dessutom kan kulturaktiviteter bidra till att minska stress och förbättra mental hälsa. I en tid när många unga kämpar med psykisk ohälsa kan kreativa uttryck erbjuda en viktig ventil för känslor och främja en känsla av sammanhang och mening.

Kultur är inte bara ett komplement till de traditionella ämnena; det är också en nödvändig del av en helhetsutbildning som förbereder våra barn för framtiden. Genom att integrera mer kultur i skolornas läroplan kan vi ge våra elever de verktyg de behöver för att bli kreativa, empatiska och framgångsrika individer.

Carina

Fråga	Rätt	Fel
8. Carina menar att kultur främjar kreativitet och kritiskt tänkande.	☐	☐
9. Carina föreslår att skolor ska samarbeta med lokala kulturinstitutioner.	☐	☐
10. Carina anser att kulturaktiviteter kan bidra till att minska stress och förbättra mental hälsa.	☐	☐

Insändare 5

Fördelarna med fler språk i skolan!

I en globaliserad värld blir språkkunskaper allt viktigare. Jag anser att skolor borde fokusera mer på språkundervisning redan från tidig ålder. Att kunna flera språk öppnar dörrar både professionellt och personligt, och förbättrar vår förståelse för andra kulturer.

Elever som lär sig flera språk utvecklar ofta bättre kognitiva färdigheter, såsom förbättrat minne och ökad förmåga att lösa problem. Forskning visar att flerspråkighet även kan leda till bättre prestationer i andra ämnen. Användningen av moderna undervisningsmetoder och teknik kan göra språkinläringen mer effektiv och engagerande, vilket gynnar elevernas utveckling.

Genom att satsa på språkundervisning kan vi förbereda våra elever bättre för framtiden. Flerspråkighet är en tillgång i många yrken och ger individer möjlighet att bygga relationer över kulturgränser. Detta bidrar till en djupare förståelse och respekt för mångfald.

Sammanfattningsvis är språkkunskaper ovärderliga i dagens samhälle. Genom att öka satsningen på språkundervisning i skolorna kan vi ge våra elever de verktyg de behöver för att lyckas både akademiskt och professionellt.

Peter

Fråga	Rätt	Fel
11. Peter anser att språkundervisning bör börja tidigt i skolorna.	☐	☐
12. Peter föreslår användning av moderna undervisningsmetoder och teknik för att förbättra språkinläringen.	☐	☐
13. Peter menar att flerspråkighet förbättrar elevernas kognitiva färdigheter och prestationer i andra ämnen.	☐	☐

Del 2 – Porträtt

Läs texten om Greta Thunberg och svara på frågorna. Det finns tolv frågor uppdelade i tre delar. Läs instruktionerna för varje del innan du svarar på frågorna. Frågorna kommer i kronologisk ordning i varje del.

Greta Thunberg

Greta Thunberg föddes den 3 januari 2003 i Stockholm, Sverige. Hennes intresse för klimatfrågor väcktes vid en mycket tidig ålder när hon första gången hörde om klimatförändringar i skolan. Greta var bara åtta år när hon började engagera sig i miljöfrågor, och hennes passion för ämnet växte snabbt. Hon blev snart medveten om den globala uppvärmningens potentiellt katastrofala konsekvenser och kände en stark personlig motivation att agera.

I augusti 2018, när Greta var 15 år gammal, beslutade hon sig för att inleda en skolstrejk för klimatet. Hon satte sig utanför Sveriges riksdag med en skylt som löd "Skolstrejk för klimatet" och delade ut flygblad där hon förklarade sin oro över klimatkrisen och uppmanade politikerna att vidta omedelbara åtgärder för att minska koldioxidutsläppen. Hennes aktion fick initialt lite uppmärksamhet, men genom sociala medier spreds hennes budskap snabbt och hon fick snart sällskap av andra ungdomar som delade hennes oro.

Gretas strejk utvecklades till en global rörelse som kallas "Fridays for Future", där miljontals unga människor över hela världen regelbundet skolstrejkar för klimatet. Rörelsen har fått stor internationell uppmärksamhet och stöds av många framstående forskare, politiker och kändisar. Greta själv har blivit en symbol för ungdomars engagemang och en kraftfull röst i klimatdebatten.

Under sin kampanj har Greta hållit tal inför FN klimatkonferens, Europaparlamentet och andra internationella forum. Hennes tal präglas av en direkt och orädd retorik där hon inte tvekar att kritisera världsledarna för

deras passivitet inför klimatkrisen. Hon har ofta upprepat att vi står inför en existentiell kris och att tiden för handling är nu.

Greta har mottagit många utmärkelser och erkännanden för sitt arbete. Hon har blivit utnämnd till "Årets person" av Time Magazine, fått Amnesty Internationals Ambassador of Conscience Award och blivit nominerad till Nobels fredspris flera gånger. Trots sin unga ålder har hon lyckats mobilisera en global rörelse och inspirera miljontals människor att ta klimatfrågan på allvar.

Men hennes resa har inte varit utan motgångar. Greta har mött hård kritik från vissa håll, där hon anklagas för att vara alarmistisk och för att sakna förståelse för de ekonomiska och praktiska aspekterna av klimatpolitiken. Hon har också utsatts för personliga angrepp och trakasserier. Greta har dock alltid svarat med att fokus bör ligga på vetenskapen och den brådskande nödvändigheten av klimatåtgärder, snarare än på henne som individ.

Greta Thunbergs engagemang har inte bara satt klimatfrågan i centrum för den globala debatten utan också förändrat hur vi ser på ungas roll i samhällspåverkan. Hennes arbete visar att även en enda person kan göra stor skillnad och att ungdomars röster är kraftfulla och viktiga i kampen för en hållbar framtid. Greta fortsätter att vara aktiv i Fridays for Future-rörelsen och arbetar outtröttligt för att bibehålla klimatkrisen på den internationella agendan.

DEL A: Det finns fyra frågor och varje fråga har fyra svarsalternativ. Endast ett av alternativen är rätt, kryssa för detta.

14. Hur reflekterar Gretas tidiga engagemang i miljöfrågor samhällsförändringarna under hennes uppväxt?

- A Det visar på en växande medvetenhet om miljön bland unga.
- B Det understryker betydelsen av utbildning i att forma miljömedvetenhet.
- C Det illustrerar en generell apati mot miljöfrågor i hennes generation.
- D Det indikerar en brist på stöd från äldre generationer.

15. På vilket sätt bidrog sociala medier till spridningen av Gretas budskap?

- A De begränsade räckvidden till hennes närmaste vänkrets.
- B De förstärkte räckvidden genom global delning och interaktion.
- C De förminskade betydelsen av hennes budskap genom överexponering.
- D De hade ingen signifikant påverkan på spridningen av hennes aktivism

16. Vilken påverkan har Gretas tal på internationella forum haft på henne som aktivist?

- A Förstärkt hennes ställning som ledare genom hennes oräddhet.
- B Minskat hennes trovärdighet genom hennes ungdom och emotionella uttryck.
- C Gjort henne till en kontroversiell figur utan klar inriktning.
- D Isolerat henne från huvudströmningen inom miljörörelsen.

17. Vilken roll spelar "Fridays for Future" i den globala miljörörelsen enligt texten?

- A Att organisera sporadiska evenemang utan större genomslag.
- B Att samla ungdomar för diskussion utan konkret handling.
- C Att fungera som en katalysator för ungdomsaktivism globalt.
- D Att begränsa aktivism till online-plattformar.

DEL B: Kryssa för ett alternativ som stämmer bäst med den markerade delen av utdraget.

18. "Hennes tal präglas av en direkt och **orädd retorik** där hon inte tvekar att kritisera världsledarna för deras passivitet inför klimatkrisen." Vad innebär "**orädd retorik**" här?

- A Hon är mycket arg i sina tal
- B Hon uttrycker sig utan rädsla för konsekvenser
- C Hon undviker att nämna känsliga ämnen
- D Hon talar bara om positiva aspekter

19. "Greta har mottagit många **utmärkelser** och erkännanden för sitt arbete." Vad menas med "**utmärkelser**" i detta sammanhang?

- A Pengar
- B Kritik
- C Priser och erkännanden
- D Straff

20. "Greta har mött hård kritik från vissa håll, där hon anklagas för att vara **alarmistisk** och för att sakna förståelse för de ekonomiska och praktiska aspekterna av klimatpolitiken." Vad menas med "**alarmistisk**" här?

- A Hon överdriver farorna
- B Hon förstår inte problemen
- C Hon är alltid arg
- D Hon är mycket lugn

21. "Greta Thunbergs **engagemang** har inte bara satt klimatfrågan i centrum för den globala debatten utan också förändrat hur vi ser på ungas roll i samhällspåverkan." Vad menas med "**engagemang**" här?

- A Bristande intresse
- B Aktivt deltagande och intresse
- C Ekonomisk investering
- D Vetenskaplig forskning

DEL C: Svara kortfattat på frågorna.

22. Hur spreds Gretas budskap efter hennes första skolstrejk?

Svar: .....

23. Vilka utmärkelser har Greta mottagit för sitt arbete?

Svar: .....

24. Vilka anklagelser har Greta mött från sina kritiker?

Svar: .....

25. Vad har Greta alltid betonat som centralt i klimatfrågan?

Svar: .....

Del 3 – Artikel

Läs miniartikeln i rutan och komplettera sammanfattningen med hjälp av ordlistan, A-I, nedan. **Skriv rätt bokstav, A-I, i rutorna på ditt svarsblad.**

Klimatförändringarnas påverkan på Arktis

Arktis är en av de regioner som påverkas mest av klimatförändringarna. Temperaturen i området har stigit dubbelt så snabbt som det globala genomsnittet, vilket har lett till smältning av isar och glaciärer i en alarmerande takt. Denna smältning påverkar inte bara de lokala ekosystemen utan har också globala konsekvenser.

När isen smälter, minskar albedoeffekten, vilket innebär att mindre solljus reflekteras tillbaka ut i rymden. Detta leder till att haven absorberar mer värme, vilket i sin tur accelererar uppvärmningen. Smältvattnet från glaciärerna bidrar dessutom till höjda havsnivåer, vilket hotar kustnära samhällen världen över.

De förändrade förhållandena i Arktis påverkar också de djurarter som är beroende av isen för att överleva, såsom isbjörnar och sälar. Dessa arter tvingas anpassa sig till nya miljöer och söka föda på andra platser, vilket kan leda till konflikter med mänskliga samhällen. Förutom ekologiska effekter har klimatförändringarna i Arktis även ekonomiska och geopolitiska konsekvenser. Den minskade isutbredningen öppnar nya sjövägar som kan användas för handel, och det finns stora outnyttjade naturresurser i regionen som nu blir tillgängliga. Detta har lett till ökad konkurrens mellan länder om kontrollen över dessa resurser.

Att bekämpa klimatförändringarna kräver globala insatser. Minskade utsläpp av växthusgaser och övergång till förnybara energikällor är avgörande för att bromsa uppvärmningen. Internationella samarbeten och avtal är också nödvändiga för att hantera de geopolitiska utmaningarna och säkerställa att Arktis bevaras för framtida generationer.

Komplettera sammanfattningen:

Klimatförändringarna påverkar Arktis kraftigt, med snabbare temperaturökningar än det globala genomsnittet, vilket leder till smältning av isar och **26.** ..... Denna smältning minskar albedoeffekten, vilket ökar värmeupptaget i haven och accelererar **27.** ..... Smältvattnet bidrar också till höjda **28.** ....., vilket hotar kustsamhällen globalt. Djurarter som isbjörnar och sälar påverkas negativt, vilket kan leda till konflikter med **29.** ..... . Förutom ekologiska effekter finns det även ekonomiska och **30.** ..... konsekvenser då minskad is öppnar nya sjövägar och tillgängliggör naturresurser. Globala insatser, inklusive minskade utsläpp och internationella samarbeten, är nödvändiga för att bekämpa klimatförändringarna och bevara Arktis.

Välj bland orden i rutan. Du ska **INTE** använda alla orden.

A.	Smältvatten
B.	Uppvärmningen
C.	Ekosystemen
D.	Samhällen
E.	Glaciärer
F.	Havsnivåer
G.	Ekonomiska
H.	Industriella
I.	Geopolitiska

Del 4 – Lucktest

Fyll i luckorna i nedanstående meningar. Skriv enbart ETT ord i varje lucka. Välj bland orden i rutan. Du ska INTE använda alla orden.

Över noga minsann mer sällan kring förbi med genom ofta ändå

- Han gick **31.** .... affären utan att köpa något.
- Vi träffas **32.** .... nu för tiden, eftersom vi bor i olika städer.
- Jag är **33.** .... med att städa mitt rum varje vecka.
- De vandrade **34.** .... skogen på sin resa.
- Hon kom **35.** .... hem trots det dåliga vädret.

Slut på testet!